

Effect of Domestic Violence on self-damaging Behaviors Mediated by Cognitive Emotion Regulation Strategies in Female Adolescents¹

By: Maryam Akhteh², Mojtaba Amiri Majd³, Mohammad Ghamari⁴, Jafar Pouyamanesh⁵

received: 3/04/2020 accepted: 22/06/2020

Abstract

Background and Aim: Adolescence is a time of danger and opportunity and one of the most important issues in this period is self-harming behaviors; However, the present study aimed to determine the effect of domestic violence on self-harming behaviors mediated by cognitive emotion regulation strategies.

Method: This research was conducted using a descriptive-survey method and the statistical population included all high school girls (second) in Fouman, 393 of whom were randomly selected based on Cochran's formula and according to Sanson (1998) self-harm questionnaire. Garnfsky (2001) Cognitive Emotional Regulation Questionnaire and Adelson et al. (2008) Child Domestic Violence Questionnaire. The data of the present study were analyzed by structural equation analysis and path analysis using AMOOS24-software.

Results: The findings of the present study showed that exposure to domestic violence and positive and negative strategies for emotion regulation have an effect on the occurrence of high-risk behaviors in female adolescents ($p < 0.01$). Intentionally play a mediating role ($p < 0.05$).

Conclusion: According to the results of the present study, it can be stated that one of the factors affecting the self-harming behaviors of female adolescents is exposure to violence and cognitive strategies for emotion regulation.

Keywords: Domestic violence, Self-damaging behaviors, Emotion regulation strategies, Female adolescents.

1. This article is an excerpt from Maryam Akhteh's dissertation entitled "Presenting a Model for Predicting Self-Damaging Behaviors Based on Domestic Violence and Family Performance Mediated by Cognitive Emotion Regulation and Emotion Control in Adolescent Girls" at Abhar Islamic Azad University in 2020

2. PhD Student, Department of Counseling, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Abhar, Iran

3. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Abhar, Iran. amirimajd@abhariau.ac.ir (corresponding author)

4. Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Abhar, Iran. counselor_ghamari@yahoo.com

5. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Abhar, Iran. jaffar_pouyamanesh@yahoo.com

مقاله پژوهشی

خشونت خانوادگی و رفتارهای خود آسیب‌رسان نوجوانان دختر

تأثیر خشونت خانوادگی بر رفتارهای خود آسیب‌رسان با میانجیگری راهبردهای شناختی

تنظیم هیجان در نوجوانان دختر

مریم آخته^۱، مجتبی امیری مجد*^۲، محمد قمری^۳، جعفر پویامنش^۴

۱. دانشجوی دکتری گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران.

maryam.aakhte67@gmail.com

۲. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. (نویسنده مسئول)

amirimajd@abhariau.ac.ir

۳. دانشیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. counselor_ghamari@yahoo.com

۴. استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. jaffar_pouyamanesh@yahoo.com

این مقاله مستخرج از رساله دکتری مریم آخته با عنوان «ارائه مدل پیش‌بینی رفتارهای خود آسیب‌رسان بر اساس خشونت خانوادگی و عملکرد خانواده با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان و کنترل عواطف در دختران نوجوان» در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر است که در سال ۱۳۹۹ به سرانجام رسیده است.

چکیده

زمینه و هدف: نوجوانی، زمان خطر و فرصت است و از جمله موارد مهم در این دوران، رفتارهای خود آسیب‌رسان است؛ اما پژوهش حاضر با هدف تعیین تأثیر خشونت خانوادگی بر رفتارهای خود آسیب‌رسان با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان انجام شد.

روش: این پژوهش با روش توصیفی پیمایشی انجام شد و جامعه آماری شامل همه دختران متوسطه (دوم) شهر فومن بود که تعداد ۳۹۳ نفر از آنان بر اساس فرمول کوکران به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب و به پرسش‌نامه آسیب به خود سانسون (۱۹۹۸)، پرسش‌نامه نظم‌جویی شناختی هیجانی گارنفسکی (۲۰۰۱) و پرسش‌نامه مواجهه کودک با خشونت خانگی ادلسون و همکاران (۲۰۰۸) پاسخ دادند. داده‌های پژوهش حاضر با روش معادلات ساختاری و تحلیل مسیر به وسیله نرم‌افزار AMOOS-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد مواجهه با خشونت خانگی و راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان بر بروز رفتارهای پرخطر در نوجوانان دختر تأثیر دارد ($p < 0/01$). همچنین راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان می‌تواند در رابطه مواجهه با خشونت و آسیب عمدی به خود نقش میانجی ایفا کند ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر می‌توان بیان کرد از جمله عوامل تأثیرگذار بر رفتارهای خود آسیب‌رسان نوجوانان دختر، قرار گرفتن در معرض خشونت و راهبردهای شناختی تنظیم هیجان است.

کلیدواژه: خشونت خانوادگی، رفتارهای خود آسیب‌رسان، راهبردهای تنظیم هیجان، نوجوانان دختر.

◀ **استناد (به شیوه APA ویرایش ۶):** آخته، مریم؛ امیری مجد، مجتبی؛ قمری، محمد؛ پویامنش، جعفر (پاییز و

زمستان ۱۳۹۹). تأثیر خشونت خانوادگی بر رفتارهای خود آسیب‌رسان با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم

هیجان در نوجوانان دختر. *دوفصلنامه پژوهش‌های انتظامی - اجتماعی زنان و خانواده*، ۸(۲)، ۳۳۴-۳۵۴

مقدمه

نوجوانی یک دوره همراه با تغییرات شناختی، زیستی، فیزیولوژیک و اجتماعی و روانی است که در فاصله سال‌های ۱۰ تا ۱۹ سالگی به وقوع می‌پیوندد؛ تغییرات اجتماعی روانی در این دوره، منجر به شکل‌گیری نیاز به استقلال، آزادی طلبی، شکل‌گیری شخصیت و پذیرش توسط همسالان می‌شود (سیمونس^۱، ۲۰۱۷: ۶۶). لیکن در صورتی که این نیازها در نوجوانان نادیده گرفته شود، به افزایش خطرات احتمالی و رفتارهای ناسالم در ایشان می‌انجامد که از جمله این رفتارهای ناسالم و خطرناک، روی دادن ناهنجاری‌هایی مانند آسیب‌های عمدی به خود و بروز انواع خشونت‌های فردی و بین فردی است (لوکوود و همکاران^۲، ۲۰۱۷: ۳۸۸). اهمیت بررسی این مورد در آن است که میزان زیادی از رفتارهای خودزنی در آینده منجر به اقدام به خودکشی شده (گاردنر^۳ و همکاران، ۲۰۲۰: ۲۶۶) و تاکنون اقدامات کمی برای کاهش و کنترل آن در جوامع مختلف شکل گرفته است (تونسند^۴، ۲۰۱۹: ۲۸۰).

آسیب عمدی به خود به‌عنوان رفتاری تعریف می‌شود که در آن، فرد ماهرانه قصد آسیب به خود را دارد و انگیزه خودکشی و انحراف نمی‌تواند آن را تبیین کند. این اصطلاح شامل رفتارهای خودزنی و بسیاری از اشکال غیرمستقیم آسیب به بدن است (لوکوود و همکاران، ۲۰۱۷: ۳۸۸). خودزنی یک رفتار معمول در همه فرهنگ‌ها است که با عواقب منفی متعددی همراه است (هتریک^۵ و همکاران، ۲۰۲۰). مطالعات انجام‌شده نرخ شیوع رفتار خود آسیب‌رسان را بین ۱۰ تا ۲۰ درصد نشان می‌دهد (میلر و بروک^۶، ۲۰۱۰: ۲۴).

پژوهش‌های زیادی نشان داده‌اند ویژگی محیط خانواده می‌تواند منجر به بروز رفتارهای خود آسیب‌رسان در نوجوانان شود (کوتسوپولوا و ملیس^۷، ۲۰۱۶: ۴۳۷). اما در زمینه نقش متغیرهای خانوادگی در رفتارهای آسیب‌رساندن به خود، پژوهش‌های چندانی انجام نشده است و اغلب مطالعات نیز تأثیر متغیرهای خانوادگی بر خودکشی نوجوانان را مدنظر قرار داده‌اند (ایمانی، زمستانی و کریمی، ۱۳۹۶: ۶۲۶).

1. Simmons
2. Lockwood, Daley, Townsend, & Sayal
3. Gardner
4. Townsend
5. Hetrick
6. Miller & Brock
7. Kotsopoulou & Melis

بر اساس پژوهش‌های انجام‌شده بیشترین میزان خشونت در اجتماع علیه کودکان انجام می‌شود (مهدی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۵: ۶۸). خشونت خانگی علیه فرزندان و دیگر اعضای خانواده، از جمله مشکلات رفتاری است که حاصل خانواده‌های مشکل‌دار و ساختار ناسالم و ارتباط نامطلوب والدین با فرزندان است و در این خانواده‌ها معمولاً یک محرک استرس‌زا و اضطراب‌آفرین، خشونت‌های فیزیکی و کلامی پدر و مادر و رابطه ناسالم والدین با فرزندان، شیوه‌های رابطه با فرزندان و امثال آن وجود دارد (عنایت و یعقوبی دوست، ۱۳۹۳: ۶۲). خشونت‌های به‌وجودآمده در خانواده، مسائل و مشکلاتی را در سطوح فردی، نهادی و اجتماعی نظیر رفتارهای پرخاشگرانه (اصلانی و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۶۴)، گرایش فرزندان به انجام رفتارهای پرخطر (اودونیل و همکاران، ۲۰۱۵: ۳۲۵)، اضطراب و افسردگی در اعضای خانواده (سیجتسما و همکاران، ۲۰۱۴: ۴۹۹)، عزت‌نفس پایین (گاروفالو و همکاران، ۲۰۱۶: ۳)، بزهکاری فرزندان (فاطمی و همکاران، ۱۳۹۵: ۳۵)، فرار از منزل (نژاد سبزی، ۱۳۸۹: ۱۲۹)، خودکشی و انجام رفتارهای پرخطر (هیندوجا و پاتچین، ۲۰۱۰: ۲۰۶)، افت تحصیلی (رضایی جمالی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱)، شکل‌گیری اختلالات روانی در فرزندان (ژیان و همکاران، ۱۳۹۵: ۱) و آسیب‌های متعدد فردی، روانی و اجتماعی را به وجود می‌آورد.

با توجه به یافته‌های پژوهش‌های پیشین، علاوه بر خانواده، متغیرهای فردی نیز بر رفتارهای خود آسیب‌رسان نوجوانان مؤثر است. در طول سال‌های پیشین، بیشتر پژوهش‌های انجام‌شده دربارهٔ خودزنی این رفتارها را در زمینهٔ رفتارهای بین فردی مورد بررسی قرار داده‌اند (وان‌اوردن^۱ و همکاران، ۲۰۱۰: ۵۷۵)؛ اما به نظر می‌رسد که یکی از ضعف‌های اساسی نظریهٔ فردی بین روان‌شناختی و سایر الگوهای بررسی رفتارهای خودزنی، نادیده گرفتن نقش هیجان‌ها و فرایند تنظیم هیجان در آن است (حسینی و میرآقایی، ۱۳۹۱: ۶۲). همچنین، تنظیم شناختی هیجان، یکی از عواملی است که امروزه به‌عنوان متغیر واسطه‌ای، مورد توجه است (توب‌اسچیف^۲ و همکاران، ۲۰۱۵: ۳۶؛ میلز^۳ و همکاران، ۲۰۱۵: ۱۵۶). تنظیم هیجانی به‌معنای استفاده از کنترل شناختی در زمینه‌های عاطفی و هیجانی است (اسوایزر و همکاران، ۲۰۲۰: ۸۰). تنظیم شناختی هیجان

1. O'Donnell, House, & Waterman
2. Sijtsema, Oldehinkel, Veenstra, Verhulst, & Ormel
3. Garofalo, Holden, Zeigler-Hill, & Velotti
4. Hinduja & Patchin
5. Van Orden
6. Taube-Schiff
7. Mills
8. Schweizer, Gotlib, & Blakemore

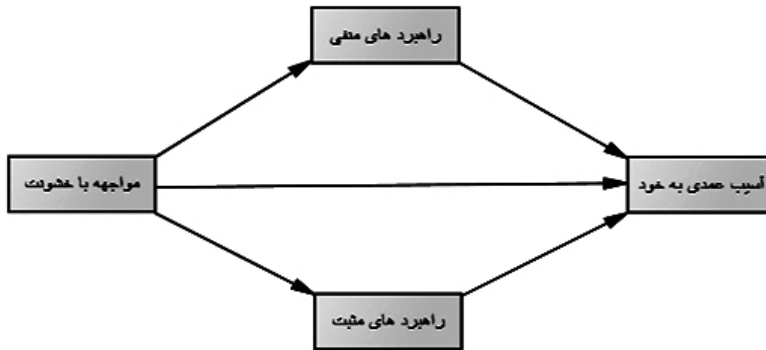

به‌عنوان نحوه پردازش شناختی برای مدیریت اطلاعات برانگیزاننده هیجان تعریف می‌شود که طیف وسیعی از پاسخ‌های شناختی، رفتاری و هیجانی و فیزیولوژیکی را در برمی‌گیرد. پژوهش‌های انجام‌شده حاکی از آن بوده‌اند که زمانی که افراد با رویدادهای استرس‌زای زندگی مواجه می‌شوند، راهبردهای تنظیم شناختی هیجان ایشان فعال می‌شود و پاسخ‌های هیجانی اولیه و پردازش‌های بعدی آن را متأثر می‌کنند (گرووس^۱، ۲۰۱۵: ۴). تعدادی از یافته‌های این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که راهبردهای تنظیم شناختی هیجان ناکارآمد، نظیر «خود سرزنشگری، نشخوار فکری و فاجعه‌انگاری» ارتباط قوی‌تری با شاخص‌های مشکلات هیجانی مانند تمایل به خودکشی و پرخاشگری دارد (چیستر و همکاران^۲، ۲۰۱۵: ۴۴۳). در این حیطه باباخانی و بدیعی (۱۳۹۷: ۵) در پژوهش خود نشان دادند تنظیم هیجان در افزایش سازگاری با تغییرات و عوامل فشارزا مؤثر است.

مدل مفهومی پژوهش

«خود آسیب‌رسانی» روشی نامناسب برای مواجهه با مشکلات هیجانی، خشم و ناکامی است. اگرچه این رفتار ابتدا باعث کاهش تنش و افزایش احساس آرامش می‌شود، فرد پس از آن با احساس گناه، شرمندگی و بازگشت احساسات منفی روبه‌رو می‌شود. «خود آسیب‌رسانی» بیشتر تکانشی است و ممکن است ناشی از مشکلات روان‌پزشکی، خانوادگی و اجتماعی باشد؛ از این رو با توجه به ادبیات و پیشینه پژوهش، فرض بر این است که کودکانی که بیشتر در معرض خشونت قرار دارند، نمی‌توانند از شیوه‌های تنظیم هیجان برای کاهش پریشانی و رنج خود استفاده کنند و برای کنترل آن بیشتر دست به رفتارهای مخرب از جمله رفتارهای خود آسیب‌رسان می‌زنند. با توجه به مطالب ذکرشده و همچنین گزارش‌های مبتنی بر تأثیر عوامل خانوادگی، خشونت و هیجانات بر رفتارهای خود آسیب‌رسان، توجه چندانی به روابط ساختاری بین متغیرهای حاضر در زمینه پیش‌بینی رفتارهای خود آسیب‌رسان نشده است؛ بنابراین مطالعه حاضر درصدد این بوده است که در قالب مدل معادلات ساختاری، تأثیر مستقیم خشونت خانوادگی را بر رفتارهای خود آسیب‌رسان مورد بررسی قرار دهد. همچنین در این مدل، نقش متغیر میانجی راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان به‌عنوان متغیر میانجی در رابطه بین رفتارهای خود آسیب‌رسان و خشونت خانوادگی مورد مطالعه قرار گرفته است؛ از این رو پژوهش حاضر با هدف «تعیین میزان تأثیر مواجهه با خشونت و راهبردهای تنظیم هیجان بر رفتارهای خود آسیب‌رسان» و همچنین «بررسی نقش میانجی راهبردهای تنظیم هیجان در مواجهه با خشونت و رفتارهای خود آسیب‌رسان» انجام شد که مدل پیشنهادی آن به شرح زیر است:

1. Gross
2. Chester, Merwin, & DeWall

شکل شماره ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

پژوهش حاضر توصیفی - پیمایشی است که با روش مدل‌سازی معادلات ساختاری برای بررسی تأثیرات علی متغیرها توسط نرم‌افزار AMOS مورد بررسی قرار گرفت. جامعه پژوهش حاضر شامل تمام دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهر فومن (۱۳۴۰ نفر) بود که در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ در مدارس این شهر مشغول به تحصیل بودند. معیارهای ورود به این پژوهش قرار گرفتن در دامنه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال، تمایل به شرکت در پژوهش و جدا نشدن والدین بود. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران با ضریب اطمینان ۹۵ درصد استفاده و نمونه پژوهش حاضر ۳۰۳ نفر برآورد شد؛ اما برای احتیاط بیشتر تعداد ۴۵۰ پرسش‌نامه توزیع و پس از خارج کردن پرسش‌نامه‌هایی که امکان تجزیه و تحلیل داده‌ها در آن‌ها وجود نداشت، تعداد ۳۹۳ آزمودنی مورد بررسی قرار گرفت. روش نمونه‌گیری پژوهش حاضر به این صورت بود که در ابتدا پژوهشگر از بین مدارس شهر فومن، ۹ مدرسه را به صورت تصادفی و با استفاده از روش قرعه‌کشی انتخاب و پس از مراجعه به مدرسه از بین کلاس‌های موجود به صورت تصادفی دو کلاس و در مجموع ۱۸ کلاس انتخاب و تمامی دانش‌آموزان آن کلاس که معیارهای شرکت در پژوهش را داشتند به پرسش‌نامه‌های پژوهش پاسخ دادند. اطلاعات جمعیت‌شناختی آزمودنی‌های پژوهش نشان داد میانگین سنی نمونه برابر ۱۶/۳۰ با انحراف استاندارد ۰/۷۰۵ بود که ۱۰/۲ درصد آزمودنی‌های پژوهش در گروه سنی ۱۵ سال، ۴/۵۳ درصد ۱۶ سال، ۳۲/۳ درصد ۱۷ سال و ۴/۱ درصد افراد دارای سن ۱۸ سال بودند. همچنین داده‌های دیگر پژوهش نشان داد ۸/۴ درصد افراد دارای سابقه خودزنی و ۹۱/۶ باقی‌مانده بدون سابقه خودزنی بودند.

برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های آسیب به خود سانسون^۱، نظم‌جویی شناختی هیجانی گارنفسکی^۲ (CERQ) و مقیاس مواجهه کودک با خشونت خانگی استفاده شد. پرسش‌نامه آسیب به خود یک پرسش‌نامه ۲۲ سؤالی با جواب کوتاه «بلی / خیر» است. این پرسش‌نامه به منظور استفاده در جمعیت‌های روان‌پزشکی و جمعیت‌های غیر روان‌پزشکی طراحی شده است. مطالعه اعتبار این پرسش‌نامه نشان می‌دهد در نظر گرفتن نمره ۵ به طبقه‌بندی دقیق و تشخیص ۸۴٪ از پاسخ‌دهندگان می‌پردازد که بر اساس معیارهای مصاحبه تشخیصی اختلال مرزی، واجد تشخیص این اختلال به‌شمار می‌رفتند (سانسون، گیچ و ویدرمن^۳، ۱۹۹۸). تحقیقات بعدی اعتبار همگرایی این ابزار را با ابزارهای خود گزارشی شخصیت مرزی، افسردگی و سابقه آزاردیدگی در کودکی نشان داده است. در مطالعه طاهباز حسین زاده و همکاران (۱۳۹۰) آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۷۴ به‌دست‌آمده است.

پرسش‌نامه نظم‌جویی شناختی هیجانی، پرسش‌نامه خودسنجی بود که نادیا گرانفسکی و همکارانش (۲۰۰۱) برای شناسایی راهبردهای مقابله‌ای شناختی پس از تجربه کردن وقایع یا موقعیت‌های منفی تدوین کردند. نسخه اصلی این پرسش‌نامه با ۹ مؤلفه (ملامت خویش، پذیرش، نشخوارگری، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه‌گیری، فاجعه‌سازی و ملامت دیگران) دارای ۳۶ ماده است. این پرسش‌نامه در گروه‌های بهنجار و بالینی از سن ۱۲ سال به بالا قابل اجرا است. پاسخ‌های این پرسش‌نامه در یک پیوستار ۵ درجه‌ای (همیشه، اغلب اوقات، معمولاً، گاهی، هرگز) جمع‌آوری می‌شود. این آزمون را در ایران، حسنی (۱۳۸۹) ترجمه و استفاده کرد. سازندگان این پرسش‌نامه، اعتبار آن را از طریق آلفای کرونباخ برای راهبردهای مثبت ۹۱٪، راهبردهای منفی ۸۷٪ و کل پرسش‌نامه ۹۳٪ محاسبه کرده‌اند. اعتبار به‌دست‌آمده برای کل آزمون با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۹۲٪ و برای عامل‌های تشکیل‌دهنده آزمون بین ۷۷٪ تا ۸۸٪ قرار داشت و با استفاده از روش باز آزمایی برای کل آزمون ۷۷٪ به دست آمد (حسنی، ۱۳۸۹).

مقیاس مواجهه کودک با خشونت خانگی نیز یک پرسش‌نامه سی سؤالی بود و هدف آن، اندازه‌گیری درجه مواجهه با اشکال مختلف خشونت در فرزندان خانواده از ابعاد مختلف (مواجهه با خشونت پدر علیه مادر، مواجهه با خشونت در محله یا مدرسه، مواجهه با مشاگره والدین، درگیری کودک در خشونت والدین، خشونت بزرگ‌سالان علیه کودک، مواجهه با عوامل خطرزای زندگی، مواجهه با خشونت از طریق استفاده از فناوری‌های

1. Sansone
2. Garnefski
3. Sansone, Gage & Wiederman

تصویری خشونت‌بار) می‌باشد. شیوه نمره دهی آن بر اساس طیف لیکرت چهارگزینه‌ای (هرگز ۰، گاهی اوقات ۱، اغلب ۲، تقریباً همیشه ۳) است. در پژوهش رفیعی و همکاران (۱۳۹۲) روایی و پایایی این پرسش‌نامه مورد آزمایش قرار گرفته است. اجرای هم‌زمان این مقیاس با پرسش‌نامه خشونت جسمی والدین حاکی از روایی همگرایی قابل قبول این مقیاس است. همچنین برای پایایی آن از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد و مقدار ۰/۸۶ برای این پرسش‌نامه به دست آمد که حاکی از پایایی خوب این مقیاس است.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی

همان‌طور که جدول شماره ۱ نشان می‌دهد میانگین و انحراف معیار متغیر «آسیب عمدی به خود» $2/39 \pm$ و $2/79$ ، «مواجهه کودک با خشونت» $40/01 \pm 7/06$ ، «راهنمای منفی تنظیم هیجان» $40/23 \pm 5/64$ و میانگین و انحراف استاندارد «راهنمای مثبت تنظیم هیجان» $59/79 \pm 7/92$ بود. در ادامه در جدول شماره ۳ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش آورده شده است.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در جامعه هدف

نرمالیتی		انحراف معیار	میانگین	مؤلفه	متغیر
P	Z				
۰/۰۵۴	۱/۳۴	۲/۳۶۷	۲/۸۷۵	---	آسیب عمدی به خود
۰/۰۶۹	۰/۷۱۲	۱/۹۹۲	۹/۰۰۲	مواجهه با خشونت پدر علیه مادر	مواجهه با خشونت
		۲/۰۰۹	۶/۹۰۱	مواجهه با خشونت در محله یا مدرسه	
		۱/۴۵۸	۴/۰۸۷	مواجهه با مشاجره والدین	
		۲/۱۹	۷/۰۰۸	درگیری کودک در خشونت والدین	
		۲/۰۵۹	۵/۹۵۷	خشونت بزرگسالان علیه کودک	
		۱/۴۷۱	۴/۰۷۱	مواجهه با عوامل خطرزای زندگی	
		۱/۰۱۹	۲/۹۸۲	مواجهه با خشونت از طریق استفاده از فناوری‌های تصویری خشونت‌بار	
		۷/۰۵۹	۴۰/۰۰۸	مواجهه با خشونت (کل)	
۰/۰۶۴	۱/۳۱	۲/۱۲۴	۱۰/۰۴۶	ملامت خویشتن	راهبردهای منفی تنظیم هیجان
		۲/۰۱۱	۱۰/۱۳۵	ملامت دیگران	
		۲/۱۳۸	۱۰/۰۶۱	نشخوار فکری	
		۲/۰۹۲	۹/۹۸۵	فاجعه سازی	
		۵/۶۴۰	۴۰/۲۲۷	راهبردهای تنظیم هیجان منفی (کل)	
۰/۴۸	۰/۸۴	۲/۳۳۶	۱۱/۹۹۸	پذیرش	راهبردهای مثبت تنظیم هیجان
		۲/۳۶۱	۱۲/۱۱۲	تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی	
		۲/۳۳۳	۱۱/۷۹۱	تمرکز مجدد مثبت	
		۲/۳۷۷	۱۲/۰۱۳	ارزیابی مجدد مثبت	
		۲/۳۰۹	۱۱/۸۸۰	دیدگاه‌گیری	
		۷/۹۲۱	۵۹/۷۹۴	راهبردهای مثبت تنظیم هیجان (کل)	

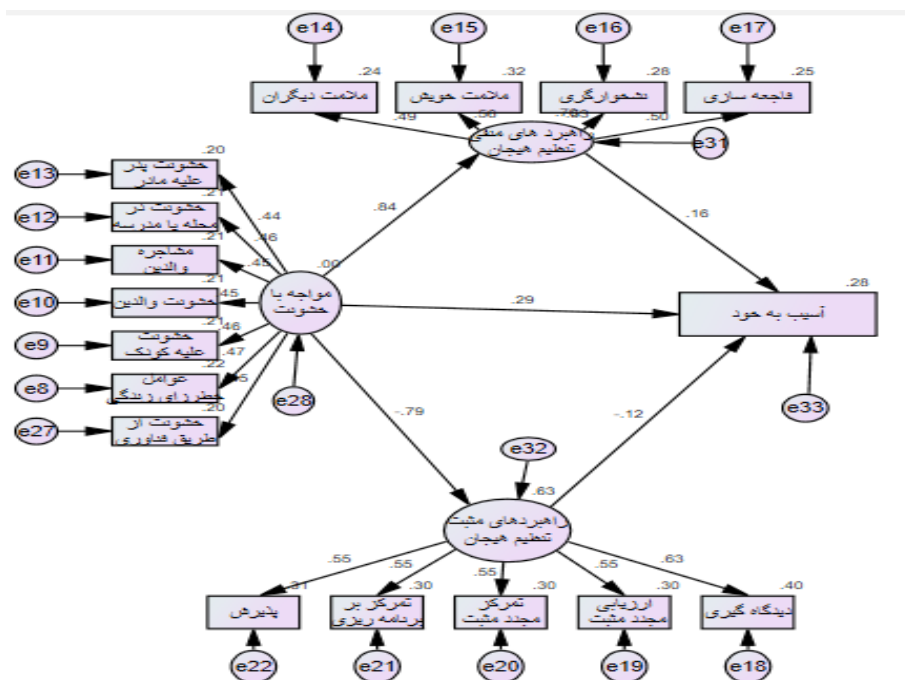

یافته‌های استنباطی

همان‌طور که داده‌های جدول فوق نشان می‌دهد، ضریب همبستگی راهبردهای منفی تنظیم هیجان با آسیب عمدی به خود $0/38$ و با متغیر مواجهه کودک با خشونت $0/45$ است؛ همچنین یافته‌های دیگر پژوهش نشان داد ضریب همبستگی متغیر راهبردهای مثبت تنظیم هیجان با آسیب عمدی به خود $0/39$ - و با متغیر مواجهه کودک با خشونت $0/45$ - به دست آمد ($p < 0/001$). در ادامه با استفاده از روش معادلات ساختاری به بررسی نقش راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه مواجهه با خشونت با آسیب عمدی به خود پرداخته شده است.

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	آسیب عمدی به خود	مواجهه با خشونت	راهبردهای منفی تنظیم هیجان	راهبردهای مثبت تنظیم هیجان
آسیب عمدی به خود	۱			
مواجهه با خشونت	$0/398^{**}$	۱		
راهبردهای منفی تنظیم هیجان	$0/383^{**}$	$0/445^{**}$	۱	
راهبردهای مثبت تنظیم هیجان	$-0/386^{**}$	$-0/452^{**}$	$-0/556^{**}$	۱

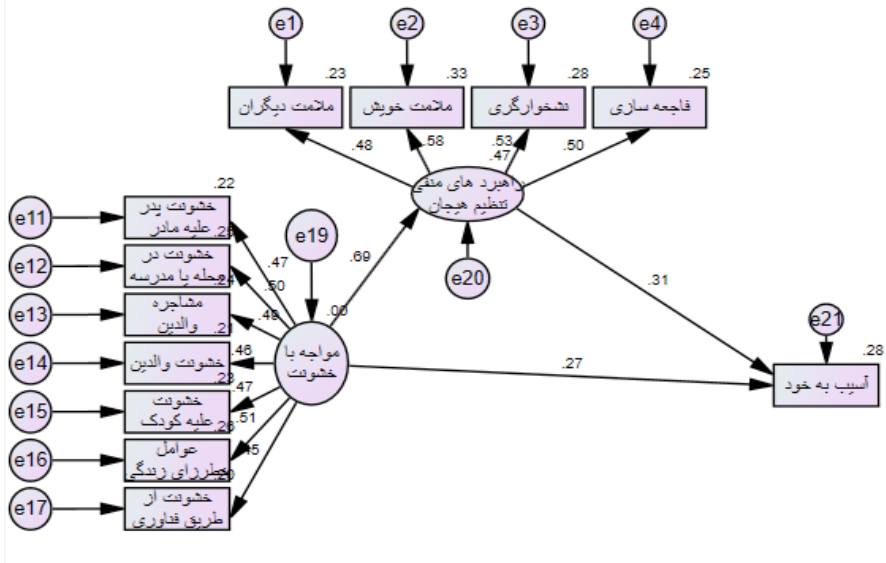

شکل شماره ۲: مدل برازش شده با متغیر میانجی راهنماهای منفی تنظیم هیجان

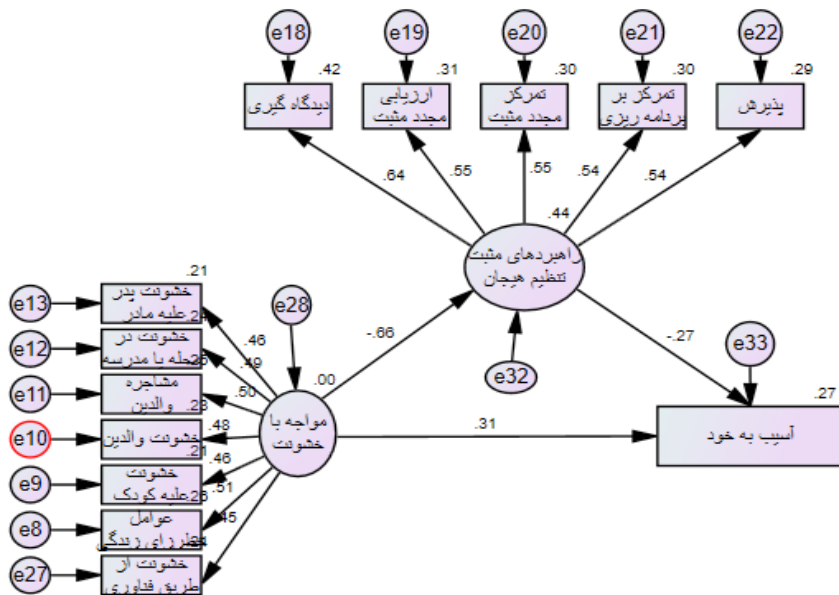
جدول ۳: شاخص‌های نیکویی برازش مدل ترسیمی نهایی

RMSEA	CFI	NFI	IFI	TLI	AGFI	GFI	شاخص برازندگی
۰/۰۳۷	۰/۹۴۳	۰/۸۵۵	۰/۹۴۵	۰/۹۳۳	۰/۹۳۳	۰/۹۴۳	مدل پیشنهادی

با توجه به جدول ۳: تمام شاخص‌های برازش مطلق و نسبی در سطح بسیار خوب و نزدیک و بالاتر از ۰/۹۰ قرار گرفته است. همچنین شاخص برازش مطلق RMSEA برابر با ۰/۰۳۷ است؛ اما با توجه به آن که شاخص NFI برابر با ۰/۸۵ محاسبه و برای افزایش برازش مدل، این شاخص اصلاح شد.

شکل شماره ۳: مدل برازش شده با متغیر میانجی راهبردهای تنظیم هیجان

شکل شماره ۴: مدل برازش شده با متغیر میانجی راهبردهای تنظیم هیجان

جدول ۴: شاخص‌های نیکویی برازش مدل ترسیمی نهایی

RMSEA	CFI	NFI	IFI	TLI	AGFI	GFI	شاخص برازندگی
۰/۰۲۳	۰/۹۸۱	۰/۹۰۴	۰/۹۸۲	۰/۹۷۶	۰/۹۶۲	۰/۹۷۵	مدل پیشنهادی راهبردهای منفی تنظیم هیجان
۰/۰۱۸	۰/۹۸۹	۰/۹۱۳	۰/۹۸۹	۰/۹۸۶	۰/۹۶۱	۰/۹۷۳	مدل پیشنهادی راهبردهای مثبت تنظیم هیجان

با توجه به جدول ۴: تمام شاخص‌های برازش مطلق و نسبی در سطح بسیار خوب و نزدیک و بالاتر از ۰/۹۰ قرار گرفته است. همچنین شاخص برازش مطلق RMSEA برابر با ۰/۰۲۳ است؛ بنابراین مدل مورد برازش از برازش خوبی برخوردار است. همچنین شاخص‌های برازش مطلق و نسبی مدل پیشنهادی راهبردهای مثبت تنظیم هیجان در سطح بسیار خوب و بالاتر از ۰/۹۰ قرار گرفته است. همچنین شاخص برازش مطلق RMSEA برابر با ۰/۰۱۸ است؛ بنابراین مدل مورد برازش از برازش خوبی برخوردار است.

جدول ۵: ضرایب کل، مستقیم و غیرمستقیم استاندارد شده

مسیرهای رگرسیونی	اثر کل	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم
مدل اول	خشونت خانوادگی - «راهبردهای منفی تنظیم هیجان»	۰/۶۹	---
	خشونت خانوادگی - «رفتارهای خود آسیب‌رسان»	۰/۴۸	۰/۲۱
	راهبردهای منفی تنظیم هیجان - «رفتارهای خود آسیب‌رسان»	۰/۳۱	---
مدل دوم	خشونت خانوادگی - «راهبردهای مثبت تنظیم هیجان»	-۰/۶۶۴	-۰/۶۶۴
	خشونت خانوادگی - «رفتارهای خود آسیب‌رسان»	۰/۴۸۴	۰/۳۰۷
	راهبردهای مثبت تنظیم هیجان - «رفتارهای خود آسیب‌رسان»	-۰/۲۶۷	-۰/۲۶۷

با توجه به جدول ۵: ضریب اثر غیرمستقیم خشونت خانوادگی - «رفتارهای خود آسیب‌رسان» با توجه به متغیر میانجی راهبردهای منفی تنظیم هیجان ۰/۲۱ و با توجه به نقش میاجی راهبردهای مثبت تنظیم هیجان ۰/۱۸ برآورد شد. در جدول ۵ به بررسی نتایج حاصل از روابط واسطه‌ها با استفاده از روش «بوت استراپ»

پرداخته شد.

جدول ۶: بوت استراپ مسیر واسطه‌ای راهبردهای منفی تنظیم هیجان

معنی‌داری	حد بالا	حد پایین	خطای استاندارد	بوت استراپ	مسیر
۰/۰۱۱	۰/۳۹۴	۰/۰۸۷	۰/۰۸۲	۰/۲۱	نقش میانجی راهبردهای منفی تنظیم هیجان
۰/۰۱۱	۰/۲۸۱	۰/۰۷۵	۰/۰۶۳	۰/۱۷۷	نقش میانجی راهبردهای مثبت تنظیم هیجان

با توجه به جدول ۵: فاصله‌های اطمینان برای مسیر خشونت خانوادگی - « رفتارهای خود آسیب‌رسان از طریق متغیر میانجی راهبردهای منفی بین ۰/۸۷ تا ۰/۳۹۴ است که حاکی از قرار نگرفتن صفر در این فاصله است. این نتیجه به تأیید مسیر غیرمستقیم راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان در رابطه خشونت خانوادگی و با رفتارهای خود آسیب‌رسان می‌انجامد ($p < ۰/۰۵$). همچنین داده‌های دیگر پژوهش نشان داد فاصله‌های اطمینان برای مسیر خشونت خانوادگی - « رفتارهای خود آسیب‌رسان از راهبردهای مثبت بین ۰/۰۷۵ تا ۰/۲۸۱ است که حاکی از قرار نگرفتن صفر در این فاصله است. این نتیجه به تأیید مسیر غیرمستقیم راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان در رابطه خشونت خانوادگی با رفتارهای خود آسیب‌رسان می‌انجامد ($p > ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر قرار گرفتن در معرض خشونت بر آسیب عمدی به خود با توجه به متغیر میانجی راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد مواجهه با خشونت، بر راهبردهای تنظیم هیجانی و رفتارهای خود آسیب‌رسان تأثیر دارد و همچنین راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان می‌توانند به‌عنوان متغیر میانجی در این رابطه نقش ایفا کنند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های ویلاویسیس^۱ و همکاران (۲۰۱۸: ۱۰۸) که نشان دادند قرار گرفتن در معرض خشونت جسمی، جنسی و عاطفی و یا شاهد آن در قبل از هجده سالگی، شانس ابتلا به رفتارهای خود آسیب‌رسان را افزایش می‌دهد؛ خانی‌پور و همکاران (۱۳۹۵: ۵۹) که بیان کردند راهبردهای تنظیم هیجانی، ابراز آشفتگی و پذیرش گروهی پیش‌بینی‌کننده احتمال رفتارهای خود آسیب‌رسان است؛ هابن^۲ و همکاران (۲۰۱۷: ۸۹) درزمینه راه‌اندازی رفتارهای خود آسیب‌رسان به‌وسیله هیجان‌های منفی و همچنین یافته‌های پژوهش لوسگو و همکاران^۳ (۲۰۱۶: ۲۲۷) که نشان دادند کیفیت روابط افراد می‌تواند بر نوع و مدت رفتارهای خود آسیب‌رسان آن‌ها تأثیر بگذارد، همسو و هم‌راستا است. همچنین یافته‌های بریتون و مک‌گلینهای^۴ (۲۰۱۹: ۱) نشان داد مهارت‌های ضعیف در کنترل هیجان با درگیری در رفتارهای خود آسیب‌رسان همراه است؛ گورین مارینو و همکاران^۵ (۲۰۲۰: ۳۹) نیز با بررسی ۱۱۴ نوجوان نشان دادند بدرفتاری والدین، سوءاستفاده و خشونت پدر می‌تواند از طریق تنظیم هیجانی، رفتارهای خودجرحی افراد را پیش‌بینی کند. بارو و وودز^۶ (۲۰۱۹) نیز بیان کردند نقصان در فرایند تنظیم هیجان می‌تواند منجر به بروز رفتارهای خود آسیب‌رسان شود.

در تبیین یافته‌های حاضر باید بیان داشت خشونت می‌تواند آسیب‌های روانی و رفتاری زیادی را در افراد در معرض آن به وجود آورد که از این میان می‌توان به احساس درماندگی، نداشتن اعتمادبه‌نفس، تشویش و افسردگی، اختلال پس از حادثه و رفتارهایی از قبیل خودزنی و خودکشی اشاره کرد (ویلاویسیس و همکاران، ۲۰۱۸: ۱۰۸). نتایج پژوهش‌های انجام‌شده در این زمینه نشان داده‌اند قرار گرفتن در معرض خشونت می‌تواند موجب افزایش احساس افسردگی، ناامیدی و اضطراب شود و بر توانایی مواجهه با استرس و راهکارهای مقابله‌ای افراد تأثیر بگذارد و بنابراین به پیامدهایی نظیر رفتارهای عمدی آسیب به خود برای کنترل استرس‌های ناشی

1. Villaveces
2. Houben
3. Levesque, Lafontaine, & Bureau
4. Brereton & McGlinchey
5. Guérin-Marion, Martin, Lafontaine, & Bureau
6. Brausch & Woods

از خشونت بینجامد (احمدی و همکاران، ۱۳۹۳: ۲۰۱). از این رو می‌توان بیان کرد افرادی که در دوره نوجوانی، خشونت‌های فردی و خانوادگی را تجربه می‌کنند توانایی کمتری در تجربه خوداتکایی و احساس مسئولیت نشان می‌دهند. این نوجوانان اغلب احساس سردرگمی، ناامنی و در معرض خطر بودن می‌کنند، یا درگیر موقعیت‌های خطرناکی می‌شوند که از عواقب آن اطلاعی ندارند. نوجوانانی که مورد بی‌مهری واقع شده‌اند و یا در معرض خشونت‌های روانی قرار دارند، بسیار طغیانگر، سرکش و عصبانی هستند که در بسیاری از موارد این خشم و طغیان خود فرد را مورد هدف قرار داده و منجر به بروز رفتارهای خود آسیب‌رسان می‌شود.

با توجه به تأثیر نقش میاجی راهبردهای تنظیم هیجان و همچنین تأثیر مستقیم این راهبردها در شکل‌گیری رفتار آسیب‌عمدی به خود، می‌توان بیان کرد آزمودنی‌هایی که واکنش‌پذیری هیجانی شدیدتری دارند و در پذیرش، ارزیابی و کنترل پاسخ‌های هیجانی مشکل دارند به احتمال بیشتری برای کنترل هیجان‌ات، آسیب‌عمدی به خود می‌رسانند. بر این اساس هیجان‌پذیری بالا و نقص در استفاده از راهبردهای تنظیم هیجانی دو عامل خطر خود جرحی براساس مدل تنظیم هیجانی به حساب می‌آیند (گراتز و رومر^۱، ۲۰۰۴: ۵۱). بر این اساس رفتارهای خود آسیب‌رسان روشی برای بیان، تقویت و یا کنترل هیجان‌های منفی است و دلیل تداوم آن را می‌توان در کاهش هیجان‌های منفی یا ایجاد حالت‌های مثبت و یا راهی از حالت‌های بی‌حسی و کرختی هیجانی دانست (کلونسکی^۲، ۲۰۰۷: ۲۳۷). گراتز (۲۰۰۳) معتقد است آسیب‌عمدی به خود به دلیل آن که موجب اجتناب از هیجان‌های ناخوaste می‌شود، درد هیجانی را ملموس می‌کند و همچنین تغییر حالت‌های هیجانی منفی را سبب می‌شود.

مک‌کنزی و گراس^۳ (۲۰۱۴) در پژوهشی نشان دادند رفتارهای خود آسیب‌رسان برای تنظیم هیجانی در قالب گزینش موقعیت، تغییر موقعیت، تخصیص توجه، تغییر شناختی و تعدیل پاسخ به کار گرفته می‌شود؛ از این رو کودکانی که در معرض خشونت قرار دارند برای گریز و اجتناب از موقعیت‌هایی که در آن مورد خشونت قرار می‌گیرند، از آسیب‌عمدی به خود بهره می‌برند. در موقعیت‌های خشونت‌برانگیز این نوجوانان با «آسیب‌عمدی به خود» این پیام را به مخاطبین خود می‌رسانند که در برابر فرد پرخاشگر به صورت مقتدرانه می‌ایستند و همچنین می‌توانند با همسان‌سازی با فرد پرخاشگر و استفاده از خشونت، چه علیه خود و چه علیه دیگران، هیجان‌ات منفی خود را در برابر استرس و اضطراب ادراک شده کاهش دهند؛ بنابراین می‌توان بیان کرد رفتار عمدی آسیب‌عمدی به خود می‌تواند از طریق تغییر موقعیت پرخاشگری موجب تنظیم هیجانی شود. علاوه بر این

1. Gratz & Roemer
2. Klonsky
3. McKenzie & Gross

می‌توان بیان کرد، خودجراحی راهی برای رسیدن به موقعیت‌هایی است که با سود ثانویه از قبیل مراقبت شدن و توجه دیگران همراه است و از طریق گزینش موقعیت موجب تنظیم هیجانی می‌شود (مک کنزی و گراس، ۲۰۱۴: ۲۱۷).

در کل بر اساس مباحث مطرح شده می‌توان بیان کرد کودکانی که در مواجهه با خشونت قرار دارند، به احتمال بیشتری برای کاهش هیجان‌های منفی و برون‌ریزی هیجانی خویش از رفتارهای خود آسیب‌رسان و خودجراحی استفاده می‌کنند؛ با وجود این به دلیل محدودیت‌هایی از قبیل استفاده از جامعه آماری نوجوانان دختر مقطع متوسطه دوم شهر فومن در تعمیم یافته‌های پژوهش به جوامع آماری دیگر باید جوانب احتیاط را رعایت کرد؛ از این رو پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی این موضوع در جامعه آماری دانش‌آموزان پسر اجرا و نتایج آن با نتایج پژوهش حاضر مقایسه گردد. همچنین با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود: روان‌شناسان و مشاوران و کارشناسان انتظامی شاغل در زمینه رفتارهای خود آسیب‌رسان و خشونت‌های خانوادگی برای کاهش نرخ خودزنی و آسیب عمدی به خود، به آموزش حل تعارض و کنترل خشم والدین پرداخته تا کودکان خود را کمتر در این فرایند وارد کرده و آسیب کمتری به آن‌ها وارد کنند. پیشنهاد می‌شود پروتکل‌های آموزشی تنظیم هیجان در مراکز مشاوره به گروه‌های در معرض خطر خودزنی آموزش داده شود تا با افزایش راهبردهای مثبت تنظیم هیجانی، از میزان آسیب‌های عمدی فرد کاسته شود. پیشنهاد می‌شود مراجع قضایی و انتظامی با بررسی راهکارهای مؤثر به اعمال قانون‌هایی برای کاهش مواجهه خشونت در محیط‌های اجتماعی و خانوادگی اقدام کنند و همچنین برای پیشگیری از بروز رفتارهای خود آسیب‌رسان پیشنهاد می‌شود پروتکل‌های آموزشی راهبردهای تنظیم هیجان در محیط‌های آموزشی و مدارس به تمام نوجوانان آموزش داده شود.

تشکر و قدردانی

از مدیریت آموزش و پرورش، تمام مدیران مدارس و دبیران شهرستان فومن که با همکاری‌های خویش، زمینه اجرای این پژوهش را فراهم آوردند، بی‌نهایت قدردان و سپاسگزاریم.

منابع فارسی

- احمدی، محبوبه؛ رهنوردی، منا؛ کیانی، مهرزاد؛ پورحسینقلی، اسما (۱۳۹۳). عوامل مساعدکننده خشونت خانگی در زنان، مجله پزشکی قانونی ایران، ۲۰ (۴): ۲۰۱-۲۱۰.
- <http://hcjournal.arums.ac.ir/article-1-305-fa.html>
- اصلانی، خالد؛ هاتف‌نیا، کوثر؛ شیرالی‌نیا، خدیجه (۱۳۹۴). پیش‌بینی پرخاشگری کودکان براساس سلامت عمومی و ابعاد خشونت علیه مادران، مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۲۵ (۱۳۰): ۱۶۴-۱۶۸.
- <http://jmums.mazums.ac.ir/article-1-6398->
- باباخانی، نرگس؛ بدیعی، هانیه (۱۳۹۷). مقایسه مؤلفه‌های سازگاری اجتماعی، مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی و راهبردهای مقابله‌ای در موقعیت‌های استرس‌زا در زنان بزهکار و عادی، پژوهش‌های انتظامی - اجتماعی زنان و خانواده، ۱۰ (۱۰): ۲۴-۵.
- http://journals.police.ir/article_19871.html
- ایمانی مهدی؛ زمستانی، مهدی؛ کریمی، جواد (۱۳۹۶). نقش اختلالات روان‌پزشکی، کارکرد خانواده و عوامل شغلی بر رفتارهای خود آسیب‌رسان با میانجیگری افسردگی در بین کارکنان ارتش شهر شیراز، مجله طب نظامی، ۱۹ (۶): ۶۲۴-۶۳۳.
- <http://militarymedj.ir/article-1-1327-fa.html>
- حسینی، جعفر (۱۳۸۹). خصوصیات روان‌سنجی پرسش‌نامه نظم‌جویی شناختی هیجان، روان‌شناسی بالینی، ۳ (۳): ۷۳-۸۴.
- https://jcp.semnan.ac.ir/article_2031.html
- حسینی، جعفر؛ میرآقایی، علی محمد (۱۳۹۱). رابطه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان با ایده‌پردازی خودکشی، روان‌شناسی معاصر، ۷ (۱۳): ۶۱-۷۲.
- <http://ensani.ir/fa/article/343510/>
- خانی‌پور، حمید؛ برجلی، احمد؛ فلسفی‌نژاد، محمدرضا (۱۳۹۵). خود جرحی بدون خودکشی در نوجوانان بزهکار و نوجوانان باسابقه بدرفتاری دوران کودکی: انگیزه‌ها و احتمال خودکشی، روان‌شناسی افراد استثنایی، ۶ (۲۱): ۵۹-۷۹.
- http://jpe.atu.ac.ir/article_5281.html
- رضایی جمالویی، حسن؛ مرادی، حسین؛ نظری، محمد؛ عبدالمحمدی، عبدالرضا (۱۳۹۰). ارتباط پرخاشگری والدین با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، دومین همایش ملی روان‌شناسی - روان‌شناسی خانواده، مردودشت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مردودشت.
- https://www.civilica.com/Paper/1.010_NCPsy02-NCPsy02-Paper/com.civilica.www://https
- رفیعی، حسن؛ رحیمی، حسین؛ وامقی، مروثه؛ سجادی، حمیرا (۱۳۹۲). رواسازی مقیاس مواجهه کودک با خشونت خانگی، رفاه اجتماعی، ۱۳ (۵۱): ۱۶۷-۱۸۷.
- <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-1375-fa.html>
- ژیان، فرشاد؛ عظیمی گروسی، صمد؛ حیدری، سعید (۱۳۹۵). نقش واسطه‌ای تنش‌های والدین در میزان پرخاشگری، عزت‌نفس و سلامت روان فرزندان، دومین همایش ملی سبک زندگی و خانواده پایدار، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.
- https://www.civilica.com/Paper-LIFESTYLE02-LIFESTYLE02_043.html
- طاهباز‌حسین‌زاده، سحر؛ قربانی، نیما؛ نبوی، مسعود (۱۳۹۰). مقایسه گرایش شخصیتی خودتخریبی و خودشناسی انسجامی در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکروز و افراد سالم، روان‌شناسی معاصر، ۶ (۳۵-۳۶): ۴۶-۳۵.
- http://bjcp.ir/browse.php?a_id_slc_lang=fa&1=sid&40=http://bjcp.ir/browse.php?a_id
- عنایت، حلیمه؛ یعقوبی‌دوست، محمود (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین شیوه‌های فرزندپروری والدین با خشونت خانگی نسبت به فرزندان در شهر اهواز، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، ۳ (۳): ۶۱-۷۸.
- http://ssoss.ui.ac.ir/article_17111.html
- فاطمی، داود؛ رحیمی، عارف؛ سعادت، موسی؛ عباس‌زاده، محمد (۱۳۹۵). بررسی نقش خانواده در بزهکاری فرزندان (مورد مطالعه: نوجوانان پسر شهر

زنجان، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، ۳۵-۵۰.

http://ssoss.ui.ac.ir/article_20960.html

- مهدی‌زاده، شراره؛ قاضی‌نژاد، مریم؛ قائمی‌جندابی، ربابه (۱۳۹۵). رسانه‌های تصویری و رفتارهای خشونت‌آمیز در نوجوانان، پژوهش‌های انتظامی - اجتماعی زنان و خانواده، ۱۳۹۵، (۶)، ۶۷-۸۵.

http://journals.police.ir/article_17595.html

- نژادسبزی، پروانه (۱۳۸۹). رابطه عوامل خانوادگی با فرار کودکان از منزل در خرم‌آباد، فصل‌نامه علمی - پژوهشی رفاه اجتماعی، سال یازدهم، شماره ۴۰، ۱۵۹-۱۲۹.

<http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-512-fa.html>

منابع انگلیسی

- Brausch, A. M., & Woods, S. E. (2019). Emotion regulation deficits and nonsuicidal self-injury prospectively predict suicide ideation in adolescents. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 49(3), 868-880. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/sltb.12478>
- Brereton, A., & McGlinchey, E. (2019). Self-harm, emotion regulation, and experiential avoidance: a systematic review. *Archives of suicide research*, 1-24. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13811118.2018.1563575>
- Chester, D. S., Merwin, L. M., & DeWall, C. N. J. A. b. (2015). Maladaptive perfectionism's link to aggression and self-harm: Emotion regulation as a mechanism. 41(5), 443-454. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/AB.21578>
- Gardner, K. J., Bickley, H., Turnbull, P., Kapur, N., Taylor, P., & Clements, C. (2020). The significance of site of cut in self-harm in young people. *Journal of affective disorders*, 266, 603-609. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S016503271932018X>
- Garnefski, N., Kraaij, V., & Spinhoven, P. (2001). Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual differences*, 30(8), 1311-1327. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0191886900001136>
- Garofalo, C., Holden, C. J., Zeigler-Hill, V., & Velotti, P. J. A. b. (2016). Understanding the connection between self-esteem and aggression: The mediating role of emotion dysregulation. 42(1), 3-15. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/ab.21601>
- Gratz, K. L. (2003). Risk factors for and functions of deliberate self-harm: An empirical and conceptual review. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 10(2), 192-205. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1093/clipsy.bpg022>
- Gratz, K. L., & Roemer, L. (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *Journal of psychopathology and behavioral assessment*, 26(1), 41-54. <https://link.springer.com/article/10.1023/b:joba.0000007455.08539.94>
- Gross, J. (2015). Emotion regulation: Current status and future prospects. 26(1), 1-26. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1047840X.2014.940781>

- Guérin-Marion, C., Martin, J., Lafontaine, M.-F., & Bureau, J.-F. (2020). Invalidating caregiving environments, specific emotion regulation deficits, and non-suicidal self-injury. *Child Psychiatry & Human Development*, 51(1), 39-47.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10578-019-00908-2>
- Hetrick, S. E., Subasinghe, A., Anglin, K., Hart, L., Morgan, A., & Robinson, J. (2020). Understanding the Needs of Young People Who Engage in Self-Harm: A Qualitative Investigation. *Frontiers in Psychology*, 10, 2916.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.02916/full>
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. J. A. o. s. r. (2010). Bullying, cyberbullying, and suicide. 14(3), 206-221.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13811118.2010.494133>
- Houben, M., Claes, L., Vansteelandt, K., Berens, A., Sleuwaegen, E., & Kuppens, P. J. J. o. a. p. (2017). The emotion regulation function of nonsuicidal self-injury: A momentary assessment study in inpatients with borderline personality disorder features. 126(1), 89. <https://psycnet.apa.org/record/2016-53089-001>
- Klonsky, E. D. (2007). The functions of deliberate self-injury: A review of the evidence. *Clinical psychology review*, 27(2), 226-239. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0272735806000961>
- Kotsopoulou, A., & Melis, A. J. E. P. (2016). The role of parental bonding for self-harm adolescents. (33), S437.
<https://www.infona.pl/resource/bwmeta1.element.elsevier-1c109e90-7347-3137-bf10-71b958669380>
- Levesque, C., Lafontaine, M.-F., & Bureau, J.-F. J. J. o. Y. (2016). The Mediating Effects of Emotion Regulation and Dyadic Coping on the Relationship Between Romantic Attachment and Non-suicidal Self-injury. 2(46), 277-287. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10964-016-0547-6>
- Lockwood, J., Daley, D., Townsend, E., & Sayal, K. J. E. c. (2017). Impulsivity and self-harm in adolescence: a systematic review. 26(4), 387-402. <https://link.springer.com/article/10.1007/s00787-016-0915-5>
- McKenzie, K. C., & Gross, J. J. (2014). Nonsuicidal self-injury: an emotion regulation perspective. *Psychopathology*, 47(4), 207-219. <https://www.karger.com/Article/Abstract/358097>
- Miller, D. N., & Brock, S. E. (2010). Identifying, assessing, and treating self-injury at school: Springer Science & Business Media. https://books.google.com/books?hl=fa&lr=&id=sD_1-U23tWQC&oi=fnd&pg=PP6&dq=Identifying,+assessing,+and+treating+self-injury+at+school:+Springer+Science+%26+Business+Media.&ots=qkA9th4Vv_&sig=0jh4tc6MsUpPqsLHQge18sx5uJ8#v=onepage&q=Identifying%2C%20assessing%2C%20and%20treating%20self-injury%20at%20school%3A%20Springer%20Science%20%26%20Business%20Media.&f=false
- Mills, P., Newman, E. F., Cossar, J., Murray, G. J. C. a., & neglect. (2015). Emotional maltreatment and disordered eating in adolescents: Testing the mediating role of emotion regulation. 39, 156-166. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0145213414001872>
- O'Donnell, O., House, A., & Waterman, M. J. J. o. a. d. (2015). The co-occurrence of aggression and self-harm: systematic literature review. 175, 325-350.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0165032714008374>
- Sansone, R. A., Gage, M. D., & Wiederman, M. W. (1998). Investigation of borderline personality disorder among nonpsychotic, involuntarily hospitalized clients. *Journal of Mental Health Counseling*, 20(2), 133.

<https://search.proquest.com/openview/f9c62d1e8f9dc3ac148758acaf39386a/1?pq-origsite=gscholar&cbl=47399>

- Schweizer, S., Gotlib, I. H., & Blakemore, S.-J. (2020). The role of affective control in emotion regulation during adolescence. *Emotion*, 20(1), 80. <https://psycnet.apa.org/fulltext/2020-03346-014.html>

- Sijtsema, J., Oldehinkel, A., Veenstra, R., Verhulst, F., & Ormel, J. J. E. c. (2014). Effects of structural and dynamic family characteristics on the development of depressive and aggressive problems during adolescence. *The TRAILS study*. 23(6), 499-513.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s00787-013-0474-y>

- Simmons, R. G. (2017). *Moving into adolescence: The impact of pubertal change and school context*. Routledge.

<https://psycnet.apa.org/record/1987-97805-000>

- Taube-Schiff, M., Van Exan, J., Tanaka, R., Wnuk, S., Hawa, R., & Sockalingam, S. J. E. b. (2015). Attachment style and emotional eating in bariatric surgery candidates: the mediating role of difficulties in emotion regulation. 18, 36-40.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1471015315000434>

- Townsend, E. (2019). Time to take self-harm in young people seriously. *The Lancet Psychiatry*, 6(4), 279-280.

[https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366\(19\)30101-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366(19)30101-4/fulltext)

- Van Orden, K. A., Witte, T. K., Cukrowicz, K. C., Braithwaite, S. R., Selby, E. A., & Joiner Jr, T. E. J. P. r. (2010). The interpersonal theory of suicide. 117(2), 575

<https://psycnet.apa.org/doiLanding?doi=10.1037%2F02Fa00186>

- Villaveces, A., Palomeque, F., Espitia, V. E., Kress, H., & Padilla, M. (2018). PW 1352 Self-harm behaviors and mental health among children and youth exposed to violence in early life. Findings from the violence against children surveys (VACS). *Injury Prevention*, 24(Suppl 2), A108.

<https://search.proquest.com/openview/14f7ea145870735c7ba7924b2fa199a7/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2041067>